

Маріупольський державний університет

Кафедра німецької та французької філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

«28» серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРАКТИЧНА ГРАМАТИКА НІМЕЦЬКОЇ МОВИ

Освітньо-професійна програма: Мова і література (німецька)
Спеціальність: 035 Філологія, 014 Середня освіта
Спеціалізація: 035.04 Германські мови та літератури
(переклад включно),
014.02 Мова і література (німецька)
Курс: I, II (ОС «Бакалавр»)
Факультет іноземних мов

2020-2021 рік

Робоча програма практичної граматики німецької мови для студентів ОС «Бакалавр»
I, II курсів спеціальності 035 Філологія, 014 Середня освіта спеціалізації 035.04
Германські мови та літератури (переклад включно), 014.02 Мова і література
(німецька).

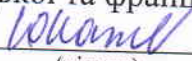
Розробник: Воеводіна Ніна Михайлівна, доцент, кандидат філологічних наук

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри німецької та французької
філології

Протокол від «28» серпня 2020 року, № 1

Завідувач кафедри

німецької та французької філології

_____ (Кажан Ю.М.)

(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 11,5	Галузь знань <u>03 Гуманітарні науки</u> <u>01 Освіта</u> (шифр і назва)	Нормативна	
	Напрямок підготовки <u>035 Філологія</u> <u>014 Середня освіта (Мова та література (німецька))</u> (шифр і назва)		
Модулів – 3	Спеціальність (професійне спрямування): <u>Мова та література (німецька)</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 12		1-й 2-й	-й
Загальна кількість годин -345		Семестр 1 Семестр 2 Семестр 3 Семестр 4	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 3	Освітній ступінь: Бакалавр	год. 138	год. -
		Практичні, семінарські	
			год. -
		Самостійна робота	
		год. 207	год. -
		Індивідуальні завдання: год. 4	
Вид контролю: 1 семестр – залік 2 семестр – іспит 3 семестр – іспит 4 семестр – залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Практична граматики німецької мови» є поглиблене вивчення граматики німецької мови з метою використання граматичних структур в усній та писемній формах мовлення.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Практична граматики німецької мови» є

1. Оволодіти граматичною та фонетичною термінологією, розуміти та вміти розкривати різницю у артикуляції, орфографії та семантиці лексичних одиниць німецької та рідної мов на основі міжмовного зіставлення.
2. Поширити пасивний та активний запас граматичних навичок та вмінь, необхідних для повноцінного коректного спілкування на нові теми, автоматизувати граматичні навички у процесі комунікації.

3. Програма навчальної дисципліни

I СЕМЕСТР

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Іменник

Тема 1. Загальні відомості. Рід іменників.

- чоловічий рід;
- жіночий рід;
- середній рід.

Тема 2. Утворення множини іменників.

- I тип з суфіксом –е;
- II тип з суфіксом –(е) n;
- III тип з суфіксом – er;
- IV тип без суфікса;
- V тип особливі випадки утворення множини.

Тема 3. Відмінювання іменників.

- сильна відміна;
- слабка відміна;
- жіноча відміна;
- перехідна група;
- відмінювання власних назв.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Артикль

Тема 1. Види і функції артикля.

Тема 2. Відмінювання артикля.

- відмінювання означеного артикля;
- відмінювання неозначеного артикля.

Тема 3. Вживання артикля.

- вживання неозначеного артикля;

- вживання означеного артикля;
- відсутність артикля.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Займенник

Тема 1. Поділ займенників

- особові займенники;
- вказівні займенники;
- присвійні займенники;
- зворотні займенники;
- безособовий займенник «es»;
- неозначений займенник «man».

II СЕМЕСТР

Модуль 2.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Дієслово

Тема 1. Класифікація дієслів.

- за утворенням;
- за значенням;
- синтаксичний поділ дієслів;
- морфологічний поділ дієслів.

Тема 2. Граматичні категорії дієслів. Граматична категорія часу.

- утворення та вживання теперішнього часу;
- утворення та вживання претеріту;
- утворення та вживання перфекту та плюсквамперфекту;
- утворення та вживання майбутнього часу.

Тема 3. Утворення та вживання наказового способу.

Тема 4. Модальні дієслова.

- відмінювання та вживання модальних дієслів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Прийменник

Тема 1. Прийменники, що вимагають Genitiv.

Тема 2. Прийменники, що вимагають Dativ.

Тема 3. Прийменники, що вимагають Akkusativ.

Тема 4. Прийменники, що вимагають Dativ або Akkusativ.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Числівник

Тема 1. Кількісні числівники.

Тема 2. Порядкові числівники.

Тема 3. Дробові числівники.

III СЕМЕСТР

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Прикметник

Тема 1. Загальна характеристика.

Тема 2. Відмінювання прикметників. Слабка відміна.

Тема 3. Сильна відміна, змішана відміна. Невідмінювані прикметники.

Тема 4. Ступені порівняння прикметників.

Тема 5. Вживання ступенів порівняння.

Тема 6. Субстантивація прикметників. Значення та вживання субстантивних прикметників.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Прислівник

Тема 1. Загальна характеристика. Класифікація прислівників.

Тема 2. Ступені порівняння прислівників.

Тема 3. Займенникові прислівники.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Іменні форми дієслова

Тема 1. Інфінітив. Загальна характеристика. Утворення.

Тема 2. Дієслівні та іменні особливості інфінітиву.

Тема 3. Субстантивний інфінітив.

Тема 4. Інфінітивні групи. Вживання інфінітиву з часткою "zu" та без частки "zu". Випадки коливання у вживанні "zu".

Тема 5. Інфінітивні звороти "statt ...zu", "ohne..zu" , "um..zu"

Тема 6. Конструкція "Знахідний + Інфінітив"(Akkusativus cum infinitivo).

IV СЕМЕСТР

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I. Дієприкметник

Тема 1. Загальна характеристика. Утворення.

Тема 2. Дієслівні та іменні особливості дієприкметника.

Тема 3. Синтаксичні функції дієприкметника.

Тема 4. Конструкція sein + дієприкметник перехідних дієслів.

Тема 5. Поширене означення.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. Пасивний стан

Тема 1. Категорія стану : активний та пасивний стан.

Тема 2. Утворення пасиву.

Тема 3. Вживання пасиву.

Тема 4. Безособовий пасив.

Тема 5. Двочленний пасив.

Тема 6. Трьохчленний пасив.

Тема 7. Конструкція sein + дієприкметник II.

Тема 8. Пасив з модальними дієсловами.

Тема 9. Конкуруючі форми з пасивом.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III. Кон'юнктив – умовний спосіб

Тема 1. Утворення часових форм кон'юнктива :

а. презенс.

б. претеріт.

в. аналітичні форми кон'юнктива

Тема 2. Значення часових форм кон'юнктива :

а. презенс.

б. претерітаьна група часів.

Тема 3. Вживання кон'юнктива :

а. у самостійному реченні

б. у складному реченні

Тема 4. Кон'юнктив у непрямій мові.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р		л	п	лаб	інд	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
I семестр												
Змістовий модуль 1. Іменник												
Тема 1. Загальні відомості. Рід іменників.	3		1			2						
- чоловічий рід;	4		1		1	2						
- жіночий рід;	3		1			2						
- середній рід.	3		1			2						
Тема 2. Утворення множини іменників.												
- I тип з суфіксом –е;	4		2			2						
- II тип з суфіксом –(е)п;	4		2			2						
- III тип з суфіксом –ег;	3		1			2						
- IV тип без суфікса;	3		1			2						
- V тип особливі випадки утворення множини.												
Тема 3. Відмінювання іменників.												
- сильна відміна;	4		2			2						
- слабка відміна;	4		2			2						
- сильна відміна;	3		1			2						
- слабка відміна;	4		2			2						
- сильна відміна;	3		1			2						

- жіноча відміна; - перехідна група; - відмінювання власних назв.													
Разом за змістовим модулем 1	49		20		1	28							
Змістовий модуль 2. Артикль													
Тема 1. Види і функції артикля.	3		1			2							
Тема 2. Відмінювання артикля.	4		1			3							
- відмінювання означеного артикля;	4		1			3							
- відмінювання неозначеного артикля.													
Тема 3. Вживання артикля.													
- вживання неозначеного артикля;	4		2			2							
- вживання означеного артикля;	3		1			2							
- відсутність артикля.	4		2			2							
Разом за змістовим модулем 2	22		8			14							
Змістовий модуль 3. Займенник													
Тема 1. Поділ займенників													
- особові займенники;	4		2			2							
- вказівні займенники;	4		2			2							
- присвійні займенники;	3		1			2							
- зворотні займенники;	3		1			2							
- безособовий займенник «es»;	3		1			2							

- неозначений займенник «тап».													
Разом за змістовим модулем 3	20		8			12							
Усього за семестр I	91		36		1	54							
II семестр													
Змістовий модуль 1. Дієслово													
Тема 1. Класифікація дієслів.													
- за утворенням;	5		2			2							
- за значенням;	5		2			2							
- синтаксичний поділ дієслів;	2		2										
- морфологічний поділ дієслів.													
Тема 2. Граматичні категорії дієслів.													
1. Граматична категорія часу.	6		2			4							
- утворення та вживання теперішнього часу;	5		2			3							
- утворення та вживання претериту;	9		4		1	4							
- утворення та вживання перфекту та плюсквамперфекту;	5		2			3							
- утворення та вживання майбутнього часу.													
Тема 3. Утворення та вживання наказового способу.	6		2			4							
Тема 4. Модальні дієслова.													
- відмінювання та вживання	5		2			3							

Тема 4. Ступені порівняння	4		2		2									
Тема 5. Вживання ступенів порівняння	4		2		4									
Тема 6. Субстантивація прикметників. Значення та їх вживання	6		2		4									
Разом за змістовим модулем 1	32		12		20									
Змістовий модуль 2. Прислівник														
Тема 1. Загальна характеристика. Класифікація	4	2		1	1									
Тема 2. Ступені порівняння	3	2			1									
Тема 3. Займенникові прислівники	3	2			1									
Разом за змістовим модулем 2	10	6		1	3									
Змістовий модуль 3. Іменні форми дієслова														
Тема 1. Інфінітив. Загальна характеристика, утворення інфінітиву	6	2			4									
Тема 2. Дієслівні та іменні особливості інфінітиву	6	2			4									
Тема 3. Субстантивний інфінітив	6	2			4									
Тема 4. Інфінітивні групи. Вживання інфінітиву з часткою «zu» та без частки «zu»	6	2			4									
Тема 5. Інфінітивні звороти «statt...zu», «ohne...zu»	6	2			4									
Тема 6. Конструкція "Знахідний + Інфінітив"(Akkusativus cum infinitivo).	4	2			2									
Разом за змістовим модулем 3	34	12		1	22									
Усього за семестр III	76	30		1	45									
IV семестр														
Змістовий модуль 1. Дієприкметник														

Тема 2. Значення часових форм кон'юнктива : а. презенс. б. претеритаьна група часів.	5 5	1 1			4 4							
Тема 3. Вживання кон'юнктива : а. у самостійному реченні б. у складному реченні	6 6	2 2			4 4							
Тема 4. Кон'юнктив у непрямій мові.	6	2			4							
Разом за змістовим модулем 3	36	11			25							
Усього за семестр IV	91	36		1	54							
Усього годин за рік	167	66		2	99							

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Іменник	20
2.	Артикль	8
3.	Займенник	8
4.	Дієслово	24
5.	Прийменик	10
6.	Числівник	12
7.	Прикметник	12
8.	Прислівник	6
9.	Іменні форми дієслова	12
10.	Дієприкметник	7
11.	Пасивний стан	22
12.	Кон'юнктив – умовний спосіб	11
Усього годин		138

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Іменник	28
2.	Артикль	14
3.	Займенник	12

4.	Дієслово	30
5.	Прикметник	16
6.	Числівник	8
7.	Прикметник	20
8.	Прислівник	3
9.	Іменні форми дієслова	22
10.	Дієприкметник	10
11.	Пасивний стан	19
12.	Кон'юнктив – умовний спосіб	25
Усього годин		207

7. Індивідуальні завдання

- Складення словників-мінімумів до кожної виучуваної теми.
- Підготовка, написання та виконання творчих робіт.
- Підготовка проектів та презентацій.

8. Методи навчання

- пояснювально-ілюстративний (інформаційно-рецептивний) метод: викладач організує сприймання та усвідомлення студентами інформації, а студенти здійснюють сприймання (рецепцію), осмислення і запам'ятовування її;
- репродуктивний: викладач дає завдання, у процесі виконання якого студенти здобувають уміння застосовувати знання за зразком;
- проблемного виконання: викладач формулює проблему і вирішує її, студенти стежать за ходом творчого пошуку (студентам подається своєрідний еталон творчого мислення);
- частково-пошуковий (евристичний): викладач формулює проблему, поетапне вирішення якої здійснюють студенти під його керівництвом (при цьому відбувається поєднання репродуктивної та творчої діяльності);
- дослідницький: викладач ставить перед студентами проблему, і ті вирішують її самостійно, висуваючи ідеї, перевіряючи їх, підбираючи для цього необхідні джерела інформації, приклади, матеріали тощо.

9. Методи контролю

Поточне тестування, модульні контрольні роботи, оцінка за ІНДЗ

10. Розподіл балів, які отримують студенти для заліку

Поточне тестування та самостійна робота										ІНД 3	Залік	Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль № 2			Змістовий модуль № 3					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	15	35	100

5	5	5	5	5	5	5	5	5	5			
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	--	--	--

для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота										МКР	ІНДЗ	Екзаме н	Сума
Змістовий модуль № 4			Змістовий модуль № 5				Змістовий модуль № 6			10	10	50	100
T11	T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20				
10			10				10						

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

Навчальний план, робоча програма навчальної дисципліни, підручники і навчальні посібники, словники, методичні вказівки, таблиці, електронні носії інформації, персональні комп'ютери, Інтернет, контрольні та тестові завдання.

12. Рекомендована література

Базова

- Євгененко Д. А. Практична граматики німецької мови. Комунікативні вправи і завдання : навч. посібник для студентів та учнів / Д. А. Євгененко, О. М. Білоус. – 2-е вид., випр. та доп. – Вінниця : Нова книга, 2002. – 334 с.
- Wlassow J.N. Das Adjektiv. Steigerungsstufen und Deklination / J.N. Wlassow, V.J. Kulenko. – Winnyzja: Нова книга, 2003. – 85 с.
- Dreyer. Schmitt. Lehr und Übungsbuch der deutschen Grammatik. – Ismaning: Verlag für Deutsch, 1998. – 359 S.
- Rug W. Grammatik mit Sinn und Verstand / W. Rug., A. Tomaszewski. – München: Verlag Klett, 1991. – 321 S.
- Мамалыга Л. М. Gramatik der deutschen Sprachen. Morphologie: підручник / Л. М. Мамалыга, Л.Л. Скляр. – К.: Вища школа, 1972. – 235 с.

Допоміжна

- Биркенгоф Г. М. Коррективный курс грамматики немецкого языка с грамматико-

- фонетическими упражнениями : в 2 ч. / Г. М. Биркенгоф. – М. : Междунар. отношения, 1980. – Ч. 1. – 180 с. ; Ч. 2. – 260 с.
7. Годунов Б. П. Сборник упражнений по практической грамматике немецкого языка : I – III курсы : учеб. пособие / Б. П. Годунов. – М. : Просвещение, 1986. – 207 с.
 8. Молчанова И. Д. Коррективный курс грамматики немецкого языка / И. Д. Молчанова. – М. : Высш. шк., 1980. – 303 с.
 9. Кораблева Л. Г. Морфология немецкого языка : упр. / Л. Г. Кораблева, О. П. Орлова, Л. В. Шишкова. – Л. : Просвещение, 1971. – 230 с. – нім. мовою.
 10. Воєводіна Н.М. Методичні вказівки за темами «Дієприкметник», «Поширене означення», «Відокремлені дієприкметникові звороти» / Н. М. Воєводіна, С. А. Корогоднікова. – Маріуполь : МДУ, 2014. – 39 с.
 11. Воєводіна Н.М. Навчально-методичний посібник з граматики німецької мови за темою «Часові форми дієслова. Наказовий спосіб» для студентів спеціальності 6.020303 «Мова та література (німецька, англійська)», 6.02030304 «Переклад (англійська)» / Укл. : Н. М. Воєводіна, Ю. М. Кажан, О. І. Каріда. – Маріуполь : МДУ, 2012. – 118 с.
 12. Воєводіна Н.М. Навчально-методичний посібник з практичної граматики німецької мови за темою «Утворення та вживання умовного способу» для студентів, які вивчають німецьку як першу та як другу іноземну мову / Укл. : Н. М. Воєводіна, Ю. М. Кажан, О. І. Каріда. – Маріуполь : МДУ, 2012. – 130 с.
 13. Воєводіна Н.М. Навчально-методичний посібник з практичної граматики німецької мови за темою «Утворення та вживання пасивного стану» для студентів, які вивчають німецьку як першу та як другу іноземну мову / Укл. : Н. М. Воєводіна, Ю. М. Кажан, О. І. Каріда. – Маріуполь : МДУ, 2014. – 119 с.
 14. Воєводіна Н.М. Навчально-методичний посібник з практичної граматики німецької мови за темою «Артикль» для студентів, які вивчають німецьку як першу та як другу іноземну мову / Н.М.Воєводіна, Ю.М.Кажан, О.І.Каріда. – Маріуполь: МДУ, 2015. – 101 с.
 15. Воєводіна Н.М., Даниленко О.С., Кажан Ю.М., Каріда О.І. Навчальний посібник з практичної граматики німецької мови: Der Infinitiv und Infinitivkonstruktionen, Маріуполь, 2019. – 131 с.
 16. Марченко М. О. Довідник з граматики німецької мови. Grammatiktafel (Morphologie) / Укл.: М. О. Марченко. – Маріуполь: МДУ, 2016. – 40 с.
 17. Навчальний посібник з практичної граматики німецької мови за темою: «Прикметник» для студентів спеціальностей 014.02 Середня освіта, 035.04 Германські мови та літератури за освітніми програмами «Мова і література (німецька)», «Мова і література (англійська)» / МДУ [упорядники: Н.М.Воєводіна , Ю.М. Кажан, О.І.Каріда]. – Маріуполь: МДУ, 2018. – 131 с.

13. Інформаційні ресурси

1. <http://www.goethe.de/z/50/Übungen/deindex.htm>;
2. www.testedich.de
3. <http://www.zickenpost.de>
4. <http://www.goethe.de/z/50/alltag/r-the.htm>
5. www.lehrerfortbildung.bw.de/faecher/gkg/bsg-gk/
6. <http://www.pons.de>
7. <http://dict.leo.org><http://2cu.at/liebesbrief/>
8. <http://www.hueber.de/tangram/lerner>
9. <http://www.foodnews.ch/news/index.php>
10. CD-ROM „Einblicke 1-10“.

11. CD-ROM „Talk to me - Deutsch 1“

CD-ROM „Echtes Deutsch 1“